

Beslut med föreskrifter samt skötselplan för

ULVEKSBACKARNAS NATURRESERVAT

i Skövde kommun, Skaraborgs län

Naturvårdsförvaltare Skövde kommun

Beslutsdatum 1992-01-07

Beslutande myndighet Skövde kommun, kommunstyrelsen

ULVEKSBACKARNAS NATURRESERVAT

1 ALLMÄN BESKRIVNING

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Skyddsform	Naturreservat
Objektnummer	3
Beslutsdatum	1992-01-07
Kommun	Skövde kommun
Registerområde	Skövde kommun
Läge	På Billings östsluttning, i norra delen av Skövde tätort.
Kartblad	Ekonomiska kartbladen 8D5g och 8D5h (8356 och 8357), topografiska kartan 8D Skara NO.
Gräns	Området avgränsas av Inga-Karls väg i väster, bostadsområdet Ulveket i norr, åkermark i öster samt Ekängsvägen och bebyggelse i söder
Areal	22 ha
Fastigheter	Del av Skövde 4:83, Skövde
Markägare	Skövde kommun
Naturvårds- förvaltare	Skövde kommun

1. BESKRIVNING AV OMRÅDET

Ulveksbackarna är ett utpräglat kamelandskap med kraftigt markerade kullar och depressioner. Kamelandskapet består av en form av isälvsavlagringar som bildats i samband med inlandsisens avsmältning. Avlagringarna avsattes vid eller strax innanför isälvarnas mynning och består av skiktade lager av ofta väl rundat grus och grovsand. De depressioner som bildats har uppkommit i samband med avsnörda ispartiers senare avsmältning.

Vegetationen domineras i den östra delen av ett bestånd med ek och björk samt i buskskiktet främst hassel som bitvis växer mycket tätt. Medan eken är dominerande i den södra delen av skogspartier ökar inslaget av björk längre norrut. Även fågelbär, hägg, asp, lind, skogstry och skogsolvon förekommer. Dominerande arter i fältskiktet är bl a vitsippa, skogsbingel och lundgröe men även tandrot, vårärt, midsommarblomster och rödblåra förekommer tämligen allmänt.

Västra delen av området består av gammal åkermark som numera hävdas som betesmark. Marken är här öppen och välbetad med solitärer av nypon, hagtorn, hägg och fågelbär. Fältskiktet är till större delen präglad av det tidigare åkerbruket. Dock märks stundom inslag av en betesgynnad hagmarksflora såsom mandelblom, gullviva, vårbrodd och gökärt.

Det finns även kulturhistoriska lämningar i form av stengärdesgårdar, odlings- och gravrösen. Hela området är inhägnat och betas av nötkreatur.

Området har sina främsta värden såsom ett ovanligt väl utbildat kamelandskap, där nivåskillnaderna mellan de högsta topparna och de djupaste sänkorna som mest når ca 30 m. Områdets närhet till bebyggelse gör emellertid att det även har en mycket stor betydelse som närströvsområde och för friluftslivet.

2 GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

Grunden för beslutet

Naturvärde: Reservatet har med sitt kamelandskap av kullar och sänkor mycket stort geovetenskapligt värde. Öppna betesmarker och lövklädda områden kombinerat med ett strategiskt läge gör reservatet mycket intressant även för friluftslivet.

Syfte: Att för framtiden bevara ett värdefullt kamelandskap och grönområde som delvis är lövbevuxet och med en mark som är betad. Dessutom skall området bereda allmänheten möjlighet till friluftsliv.

Beslut: Kommunstyrelsen har, efter delegationsbeslut av länsstyrelsen 900907, rätten att besluta om naturreservat i Ulveksbackarna. Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar kommunstyrelsen på till detta beslut fogad karta, bilaga 1, med röd linje begränsat område såsom naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar kommunen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 3 och 9 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, omtryckt 1987:939) att nedan angivna föreskrifter ska gälla beträffande området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 S naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

- 1 bedriva täkt
- 2 borra, gräva, schakta, utfylla eller tippa
- 3 anordna upplag
- 4 använda kemiska bekämpningsmedel och växtnäringsämne
- 5 upplåta markområde för militära övningar
- 6 upplåta markområde för tävlingar och lägerverksamhet
- 7 anlägga ny väg
- 8 uppföra nybyggnad
- 9 avverka, gallra, röja eller plantera i strid mot fastställd skötselplan.

Vidare är det förbjudet att utan kommunstyrelsens (eller den nämnd åt vilken KS uppdrager fatta beslut) tillstånd

- 9 dra fram luftledning eller jordkablar
- 10 bedriva jakt

Samråd med kommunekologen ska alltid ske vid handläggning av dispensärende.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder som framgår av i detta beslut fastställd skötselplan vidtas inom området.

- 1 utmärkning av och upplysning om reservatet
- 2 underhåll av stigar
- 3 röjning och gallring så som närmare anges i bifogade skötselplan

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar ska förbud gälla att

- 1 skada eller borttaga träd, buskar eller andra växter
- 2 tippa trädgårdsavfall
- 3 medvetet störa djurlivet, t ex klättra i boträd
- 4 medföra hund som inte hålls kopplad
- 5 göra upp eld annat än på iordningställda eldplatser
- 6 anordna tävlingar som kan verka störande, t ex orientering och bågskytte

7	på störande sätt använda radio, grammofon, bandspelare, musik-instrument etc
8	använda motordrivet fordon
9	spela golf

D. Föreskrifter med stöd av 3 och 9 §§ naturvårdsförordningen om naturvårds-förvaltningen.

1. Naturvårdsförvaltare ska vara Skövde kommun. Kommunekologen är ansvarig för förvaltningen. Vid förvaltningen ska samråd fortlöpande äga rum med länsstyrelsen. Vid skötseln ska i första hand kommunens arbetslag (OSA-lag samt parkförvaltning) nyttjas, i andra hand kommunens skogsförvaltare.

2. Kommunen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa denna plan.

Med stöd av 12 § kan kommunstyrelsen i särskilda fall medge undantag från meddelade bestämmelser.

Skötselplan

Skötselplanen omfattar dels denna textdel, dels bifogade skötselplanekarta. Planen upprättades under år 1991.

Syftet med naturvårdsförvaltningen: Bevara och vårda kamelandskapet så att dess geologiska och biologiska värden bevaras. Förvaltaren ska svara för att området även i fortsättningen är bevuxet med ek- och björkskog samt att de öppna markerna är välhävdade.

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK

Hävd av mark (22 ha)

Skötselområde 1

Beskrivning: Plant och fuktigt parti med i huvudsak björk och enstaka klibbal, fågelbär, hägg, sälg och alm. Beståndet har fått utvecklas fritt och har med flera lågor. I den centrala delen finns ett mindre kärr. Marken är stenig. Mot vägen finns en öppen, delvis igenväxande, mark med en ointressant flora.

Mål: Lövträdsbestånd av naturskogskaraktär samt öppen mark på idag öppna partier.

Engångsåtgärder: Røjning i buskskiktet i öppna partier.

Underhållsåtgärder: Bete.

Skötselområde 2

Beskrivning: Medelålders ädellövskog av främst ek, men även fågelbär, lind, hägg, björk, asp, rönn och oxel. Buskskiktet är tätt med mycket hassel samt en del skogstry

och hagtorn. Kamelandskapet med kullar och sänkor är mycket tydligt. En svag gallring i trädsiktet har genomförts vintern 90/91.

Mål: Ädellövskog med ek som dominerande träslag.

Engångsåtgärder: -

Underhållsåtgärder: Rökning i busksiktet, där främst bland hasselbuskarna. Bete. Återkommande svaga gallringar i trädsiktet.

Skötselområde 3

Beskrivning: Välbetad öppen mark som tidigare varit åker. I den öppna marken står hagtorn och hasselbuskar samt en del nypon. Enstaka solitärer av fågelbär, sälg och vildapel finns. I norra halvan av området finns två fornlämningar, antydning till stenmur med en vegetationsridå samt flera stenrösen med vegetationsdungar av bl a ek och hassel. I ett mindre område i den norra delen har nypon och björksly spridit sig. Rökning i busksiktet har genomförts vintern 90/91.

Mål: Öppen betesmark med vegetationsdungar samt solitära buskar och träd.

Engångsåtgärder: -

Underhållsåtgärder: Kontinuerlig rökning av sly och nypon. Bete.

Skötselområde 4

Beskrivning: Halvöppen slänt med främst björk men också ek och lind. Busksikt av sly och ung hassel. Gallring har genomförts vintern 90/91.

Mål: Slänt med ett halvöppet trädsikt av främst björk.

Engångsåtgärder: Rökning i busksiktet.

Underhållsåtgärder: Kontinuerlig rökning av sly. Bete.

Skötselområde 5

Beskrivning: Tätt hassellund med ett glest trädsikt av ek, björk och asp. Grässvål saknas.

Mål: Hassellund med ett glest trädsikt.

Engångsåtgärder: Utglesning av hasselbeståndet.

Underhållsåtgärder: Rökning i busksiktet. Bete.

Skötselområde 6

Beskrivning: Björkbestånd med ett busksikt av hassel. Området är halvöppet till slutet med en grässvål i öppna partier. Området har en tydlig och karaktäristisk kamestruktur. Stenrösen visar att delar av området tidigare hävdats som åker.

Mål: Halvöppet björkbestånd med hassel samt en grässvål.

Engångsåtgärder: Svag gallring i björkbeståndet. Slyröjning i de öppnare ytorna.

Underhållsåtgärder: Kontinuerlig slyröjning vid behov. Bete.

Skötselområde 7

Beskrivning: Öppen mark med dungar av främst ek och hassel med inslag av asp, fågelbär och björk. Mot åkern i öster står en vegetationsridå. Området avgränsas i norr av två parallella stenmurar som kan vara rester av ett gammalt fäddrev. Området har gallrats och röjts vintern 90/91.

Mål: Öppen mark med vegetationsdungar och ridåer.

Engångsåtgärder: -

Underhållsåtgärder: Röjning av sly. Bete.

Skötselområde 8

Beskrivning: Kulle bevuxen med ek och asp samt med inslag av fågelbär och björk. Enstaka grova ekar finns samt aspar med bohål.

Mål: Betad halvöppen dunge.

Engångsåtgärder: Svag gallring varvid boträd och grova ekar gynnas.

Underhållsåtgärder: Bete.

FAUNAVÅRD OCH JAKT

Jakt får ej bedrivas i området utan kommunstyrelsens (eller den nämnd åt vilken KS uppdrager fatta beslut) tillstånd. Tillstånd bör endast ges till skyddsjakt.

KULTURMINNESVÅRD

I området finns flera fornlämningar. Riksantikvarieämbetet har upprättat vårdplaner för dessa. Se bilaga 4.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Tillgänglighet - friluftsanordningar

Beskrivning: Området är lättillgängligt och nås lätt från angränsande bostadsområden. Det genomkorsas av ett flertal strövstigar och kostigar. 11 st stängselgenomgångar ska göras enligt karta, bil 3. En natur- och kulturstig ska göras i området.

Renhållning

För renhållning svarar naturvårdsförvaltaren. Kommunens gatukontor ansvarar för kontinuerlig tömning av de sopmajor som är utplacerade i området.

Information

Informationsskyltar ska sättas upp genom naturvårdsförvaltarens försorg. Skyltarna placeras vid naturliga entréer till området. En natur- och kulturstig ska anordnas i området.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Utmärkningen ska utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren ska utföra årlig tillsyn av naturreservatet.

DOKUMENTATION

Effekter av röjning och bete i området dokumenteras med fotografering och enklare provyteanalys som påbörjades sommaren 1991.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Skövde kommun.

Bilagor

Översiktskarta, skala 1:20 000	Bilaga 1
Skötselplanekarta, skala 1:5 000	Bilaga 2
skötselområden	
Skötselplanekarta, skala 1:5 000	Bilaga 3
anordningar för friluftslivet	
Vårdplan för fornlämningar	Bilaga 4

bil 2

